

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou ve věci

žalobce: J. Ž.
bytem

proti

žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
se sídlem Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 1. 2020, č. j. MPSV-2020/3321-920,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 7. 1. 2020, č. j. MPSV-2020/3321-920, *se ruší* a věc *se vrací* žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalobci *se nepřiznává* náhrada nákladů řízení.
- III. Žalovaný *nemá právo* na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Podstata věci

1. Správní orgány nevyhověly žádosti žalobce o přiznání příspěvku na péči. Uznaly mu pouze nezvládání dvou základních životních potřeb. Žalobce s jejich závěry nesouhlasí. Namítá, že jich nezvládá mnohem víc. Krajský soud proto musel posoudit, zda rozhodnutí žalovaného vychází z řádně zjištěného skutkového stavu. A zda stojí na jasných a přesvědčivých důvodech, pro které žalobce nepovažuje za závislého na péči jiné osoby.

II. Skutkové okolnosti a rozhodnutí správních orgánů

2. Žalobce podal dne 3. 12. 2018 žádost o příspěvek na péči. Prodělal operaci páteře, po které mu ochrnula pravá noha. Žije ve společné domácnosti se synem a manželkou, kteří o něho pečují.
3. Týden po podání žádosti proběhlo v domácnosti žalobce sociální šetření. Z něj vyplynulo, že má problém s chůzí. Zvládá ji za pomoci francouzských holí, chodí pomalu a nejistě. Ujde pouze 20 metrů. Ven nechodí. Nezvládá chodit po schodech, nakupovat nebo nastupovat a vystupovat z dopravních prostředků. Ze schodů jej musí snášet. V bytovém domě, kde žalobce bydlí, není výtah. Stravu a nápoje mu podává pečující osoba na stůl do pokoje. Sám si kvůli používání francouzských holí nedokáže nachystané jídlo přenést. Problém má také s oblékáním. Sám si zvládne obléct pouze vrchní díly oblečení, se spodními potřebuje pomoci. Celkovou hygienu provádí s pomocí. Sám se nedostane do vany, tělo i vlasy mu umývá syn nebo manželka. Nezvládá včas používat WC. Vedle postele má WC židli. Má zavedený permanentní katétr. Žalobce také nedokáže samostatně dodržovat léčebný režim. Léky mu do dávkovače připravují blízcí. Veškerou péči o chod a údržbu domácnosti včetně přípravy stravy zajišťují pečující osoby.
4. Posudkový lékař Okresní správy sociálního zabezpečení Znojmo („posudkový lékař OSSZ“) dospěl ve svém posudku ze dne 30. 1. 2019 k závěru, že žalobce nezvládá dvě základní životní potřeby – *tělesnou hygienu a péči o domácnost*. Kromě záznamu ze sociálního šetření vycházel ze zdravotnické dokumentace ošetřujícího lékaře žalobce, lékařských zpráv z interního a neurochirurgického vyšetření a z propouštěcí zprávy z hospitalizace v listopadu 2018.
5. Úřad práce ČR – krajská pobočka v Brně („úřad práce“) rozhodnutím ze dne 20. 2. 2019, č. j. 13325/2019/ZNO („rozhodnutí úřadu práce“) žalobci nepřiznal příspěvek na péči.
6. Žalobce se proti rozhodnutí úřadu práce odvolal. Namítal, že posouzení jeho zdravotního stavu neodpovídá skutečnosti. Kromě dvou uznaných základních životních potřeb nezvládá ani mobilitu, oblékání a obouvání a osobní aktivity. Má za to, že jej měl úřad práce uznat závislým ve druhém stupni.
7. Žalovaný si následně vyžádal posouzení zdravotního stavu žalobce od posudkové komise. Ta jednala v nepřítomnosti žalobce. Žalobci uznala za nezvládané dvě základní životní potřeby – *osobní aktivity a péči o domácnost*. Podklad pro nezvládání ostatních základních životních potřeb neshledala. K *mobilitě* uvedla, že žalobce dokáže chodit s využitím kompenzačních pomůcek (francouzských holí), svým tempem, s případným odpočinkem. Dokáže změnit polohu těla, sedět, stát a přemístit se. Zvládá také chodit po schodech (udává tři patra). Ohledně *oblékání a obouvání* posudková komise uvádí, že si žalobce dokáže vybrat vhodný oděv, dokáže dojít k oblečení a manipulovat s ním, jelikož hybnost i úchopovou schopnost rukou má zachovanou. Dokáže se postavit a posadit, nemá ztuhlou páteř ani nosné klouby. Při obouvání může využít dostupné facilitační prostředky. Při *stravování* je žalobce mobilní, dokáže dojít k hotové stravě, vybrat si pokrm, uchopit nádobí nebo příbor. Též zvládne jídlo servírovat a porcovat. Je schopen převozu nebo přenosu nebo uzpůsobení místa přípravy stravy místu její konzumace. Potíže v oblasti příjmu stravy nemá. Ve vztahu k *hygieně* posudková komise naznala, že žalobce umí rozpoznat potřebu úkonu, přemístit se do koupelny, ovládat hygienické zařízení, užít sprchové zařízení i hygienické potřeby a umýt si celé tělo. Dokáže se osušit a uchopit

hřeben i zubní kartáček. Při výkonu *fyziologické potřeby* nebyla prokázána závažná forma inkontinence. Žalobce se dokáže přemístit na WC, dokáže sedět i stát, tedy umí zaujmout vhodnou polohu a dodržet následnou hygienu. Jeho smyslové, duševní a fyzické schopnosti jsou přiměřené tomu, aby zvládal také *péči o zdraví*.

8. Žalovaný poté dne 7. 1. 2020 rozhodnutím č. j. MPSV-2020/3321-920 („rozhodnutí žalovaného“) zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí úřadu práce. Námitky žalobce neshledal důvodné. Odkázal na závěr posudkové komise, která se k namítaným základním životním potřebám vyjádřila dostatečně a zdůvodnila, proč za nezvládané uznala pouze dvě z nich. Žalovaný konstatoval, že se výsledek posouzení zdravotního stavu žalobce posudkovou komisí shoduje s jeho posouzením posudkovým lékařem OSSZ. Žalobce nezvládá pouze dvě základní životní potřeby. Neshoda je pouze ohledně toho, které potřeby žalobce nezvládá. Zatímco posudkový lékař uznal za nezvládané tělesnou hygienu a péči o domácnost, posudková komise uznala osobní aktivity a péči o domácnost.
9. Žalobce každopádně není osobou závislou na péči jiné osoby. Musel by nezvládat alespoň tři základní životní potřeby. Posudek posudkové komise je za úplný a přesvědčivý. Komise v potřebném rozsahu zdůvodnila, proč žalobce zvládá zbylé potřeby. Tento závěr přitom nezávisí na volné úvaze posudkového orgánu, ale musí odpovídat stanoveným posudkovým kritériím podle přílohy č. 1 vyhlášky č. 505/2006 Sb. Nerozhoduje pouze konkrétní zdravotní postižení žadatele, ale funkční dopad tohoto postižení na schopnost zvládat základní životní potřeby.

III. Obsah žaloby

10. Žalobce namítá, že žalovaný ani úřad práce nevzali v úvahu výsledky sociálního šetření. Podle něj žalobce nezvládá celkem osm základních životních potřeb. Uznali mu však pouze dvě. Správní orgány řádně nezohlednily lékařské zprávy, z nichž plyne, že žalobce má ochrnutou nohu a jeho stav se nelepší. Chodit dokáže pouze za pomoci francouzských holí na krátkou vzdálenost, po rovině ujde maximálně 100 metrů. Nemůže využívat hromadnou dopravu, protože nedokáže dojít k dopravnímu prostředku, nastoupit do něj a vystoupit. Chůzi po schodech zvládá pouze se zajištěním druhé osoby. K lékařům a na úřady potřebuje zajistit odvoz.
11. Dále si žalobce nedokáže přemístit stravu a nápoje na místo konzumace. Pomoc potřebuje také při oblékání, protože nemůže zvednout ochrnutou nohu. Druhá osoba mu musí pomáhat do vany i z ní. Ze sociálního šetření navíc vyplynulo, že žalobce nezvládá výkon fyziologické potřeby. Pečující osoba mu také chystá léky a vyřizuje osobní záležitosti.
12. Žalovaný nezohlednil vyjádření žalobce k podkladům rozhodnutí. Není pravda, že by žalobce nereagoval. Kromě toho správní orgány nedodržely zákonné lhůty pro vydání rozhodnutí.

IV. Vyjádření žalovaného

13. Žalovaný nesouhlasí, že by posudkoví lékaři nezohlednili závěry sociálního šetření. Posudková komise z něj vycházela. Zohlednila ale také zdravotní dokumentaci. Rozdíl mezi posouzením komise oproti sociálnímu šetření plyne z toho, že posudkoví lékaři vychází především z objektivně doloženého zdravotního stavu posuzované osoby.

Výsledek sociálního šetření je pouze jedním z podkladů posouzení. Sociální pracovníci navíc nedisponují medicínskými znalostmi. Míru popsané pomoci při sociálním šetření pak posuzující lékař musí dát do souvislosti s objektivizovanou mírou funkčního postižení. To posudková komise v případě žalobce učinila.

14. Ohledně tvrzení žalobce týkajících se jeho zdravotního stavu žalovaný odkázal na své rozhodnutí o závěry posudkové komise.
15. Žalovaný neobdržel vyjádření žalobce k podkladům rozhodnutí. A žalobce nedokládá, že by jej skutečně poslal. Žalovaný nesouhlasí, že by nedodržel zákonné lhůty. Během posuzování zdravotního stavu bylo řízení přerušeno. Samotná délka správního řízení navíc nemá vliv na zákonnost vydaného rozhodnutí.

V. Replika žalobce

16. Ve stručné replice žalobce dodal, že posudková komise žalovaného nevzala v potaz lékařskou zprávu z neurochirurgického vyšetření ze dne 30. 9. 2019, podle které žalobce trpí těžkým hybným postižením vyžadujícím doprovod druhé osoby. K replice žalobce přiložil zprávu z neurologického vyšetření z Nemocnice Znojmo z prosince 2019 a zprávu z neurochirurgické kliniky z února 2020. Doložil také poštovní potvrzení o odeslání vyjádření k podkladům rozhodnutí.

VI. Posouzení věci krajským soudem

a. Základní právní východiska

17. Žaloba je přípustná. Podala ji oprávněná osoba v zákonné lhůtě. Krajský soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. V průběhu řízení před krajským soudem došlo ke změně ve složení soudu. Samosoudkyni, které byla věc původně přidělena, ke dni 31. 12. 2020 zanikla funkce soudkyně z důvodů podle § 94 písm. a) zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích. Podle platného rozvrhu práce krajského soudu pro rok 2021 dostal věc na starost nový samosoudce.
18. Žaloba je důvodná.
19. Právní úpravu poskytování příspěvku na péči obsahuje zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách („zákon o sociálních službách“) a na něj navazující vyhláška č. 505/2006 Sb., („vyhláška“).
20. Podle § 7 odst. 2 zákona o sociálních službách platí, že nárok na příspěvek na péči má osoba uvedená v § 4 odst. 1 zákona o sociálních službách, která „z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc jiné fyzické osoby při zvládnutí základních životních potřeb v rozsahu stanoveném stupněm závislosti podle § 8.“
21. Zákon rozlišuje čtyři stupně závislosti. Jednotlivé stupně závislosti se určují podle toho, kolik tzv. *základních životních potřeb* člověk nevládne bez pomoci. Těchto potřeb je celkem deset: *mobilita, orientace, komunikace, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, výkon fyziologické potřeby, péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost* (§ 9 odst. 1 zákona o sociálních službách). Jejich podrobnější vymezení pak uvádí příloha č. 1 k vyhlášce. Podle § 2a vyhlášky přitom platí, že k závěru o závislosti posuzovaného na

pomoci jiné osoby při zajištění některé z životních potřeb postačí, pokud nezvládá být jen jedinou z aktivit vyjmenovaných v této příloze.

22. Podle § 9 odst. 4 zákona o sociálních službách platí: „Při hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby se hodnotí funkční dopad dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na schopnost zvládat základní životní potřeby; přitom se nepřihlíží k pomoci, dohledu nebo péči, která nevyplývá z funkčního dopadu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.“ Ustanovení § 9 odst. 5 zákona o sociálních službách doplňuje, že „[p]ro uznání závislosti v příslušné základní životní potřebě musí existovat příčinná souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu nepříznivého zdravotního stavu a *pozbytím schopnosti zvládat základní životní potřebu v přijatelném standardu* [zvýraznění doplnil krajský soud]. Funkční schopnosti se hodnotí s využíváním zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využíváním běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení v domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku.“
23. Ustanovení § 1 odst. 4 vyhlášky současně dodává, že „[z]a neschopnost zvládnutí základní životní potřeby se považuje stav, *kdy porucha funkčních schopností dosahuje úrovně úplné poruchy nebo poruchy těžké*, kdy i přes využívání zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využívání běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku *nelze zvládnout životní potřebu v přijatelném standardu* (...) [zvýraznění doplnil krajský soud]. Přijatelným standardem se rozumí zvládnutí základní životní potřeby v kvalitě a způsobem, který je běžný a obvyklý, a který umožňuje, aby tato potřeba byla zvládnuta *bez každodenní pomoci jiné osoby*.“
24. Z § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách vyplývá, že při posuzování stupně závislosti se vychází ze zdravotního stavu osoby doloženého nálezem vydaným poskytovatelem zdravotních služeb, z výsledku sociálního šetření a zjištění potřeb osoby, popřípadě z výsledků funkčních vyšetření a z výsledku vlastního vyšetření posuzujícího lékaře.
25. Posuzování závislosti na pomoci jiné fyzické osoby provádí posudkový lékař OSSZ a posudková komise žalovaného. Posudek je pak pro správní orgány stěžejním důkazem. Jeho povahou a požadavky, které je na něj třeba klást, se již opakovaně ve své rozhodovací činnosti zabýval Nejvyšší správní soud, podle kterého posudek musí být *jednoznačný, určitý, úplný a přesvědčivý*. Tyto náležitosti splňuje, pokud se v něm posudková komise vypořádá se všemi rozhodnými skutečnostmi, přihlédne k potížím udávaným účastníkem řízení, výsledkům sociálního šetření a lékařským zprávám. Své závěry musí posudková komise náležitě podložit a odůvodnit. Je nezbytné, aby posudek obsahoval vysvětlení, jakým způsobem posudková komise hodnotila veškeré posudkové podklady, které z nich považovala za relevantní, případně z jakého důvodu se od závěrů uvedených v některých z nich odchýlila. Posuzovaný zdravotní stav potom musí poté popsat dostatečně jasně a přesně, aby nevystávaly žádné další pochybnosti (srov. např. rozsudek ze dne 5. 3. 2015, č. j. 6 Ads 299/2014-25, či ze dne 30. 1. 2019, č. j. 6 Ads 34/2018-17).
26. Nejvyšší správní soud ve vztahu k nakládání s posudkem v řízení dovodil, že „se jedná sice o tzv. povinný důkaz, nicméně nikoliv o závazné stanovisko či závazný podklad rozhodnutí. Posudek podléhá hodnocení správního orgánu, jeho správnost není nikterak

presumována. Ačkoliv odborné lékařské závěry posudku nepodléhají hodnocení správních orgánů, neboť k tomu nemají správní orgány odborné lékařské znalosti, nezabývá je to povinností hodnotit provedené důkazy ve správním řízení, a tudíž i správnost posudku z hlediska jeho úplnosti a přesvědčivosti“ (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 3. 2010, č. j. 6 Ads 143/2009-60, a ze dne 22. 10. 2009, č. j. 3 Ads 48/2009-104). Pokud z podkladů lékařského posudku vyplývá, že posuzovaný některou z aktivit nutných pro celkové zvládnutí určité životní potřeby sám a bez pomoci jiné osoby nezvládá, a orgány lékařské posudkové služby přesto takovou základní životní potřebu považují za zvládanou, musí tento závěr dostatečně a přesvědčivě odůvodnit (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 4. 2014, č. j. 3 Ads 50/2013-32).

b. Aplikace uvedených východisek na případ žalobce

27. Kromě žalovaným uznaných základních životních potřeb osobní aktivity a péče o domácnost, žalobce namítá, že nezvládá také mobilitu, stravování, oblékání a obouvání, tělesnou hygienu, výkon fyziologické potřeby a péči o zdraví. Krajský soud se s žalobcem částečně ztotožňuje, že *rozhodnutí žalovaného ani posudek posudkové komise neposkytují dostatečně jednoznačnou a přesvědčivou odpověď* na to, proč nebyly žalobci uznány i další základní životní potřeby.
28. S neuznáním lze jednoznačně souhlasit ohledně výkonu *fyziologické potřeby*. Žalobce sice během sociálního šetření v prosinci 2018 uváděl, že trpí inkontinencí. Z lékařské dokumentace však plyne, že žalobce v dubnu 2019 podstoupil operaci prostaty s dobrým efektem, močí spontánně, bez inkontinence. V tomto směru se tedy jeho zdravotní stav oproti stavu v době sociálního šetření zlepšil.
29. Krajský soud také nevidí objektivní důvod pro nezvládání *péče o zdraví*. Podle závěru sociálního šetření sice žalobci chystá léky pečující osoba a žalobce samostatně nedodrжуje léčebný režim. Základní životní potřeba péče o zdraví se považuje za zvládnutou, pokud člověk dokáže také dodržovat stanovený léčebný režim. Zdravotní problémy žalobce však nesvědčí o tom, že by tento režim neměl umět zvládat. Jeho problémy souvisí zejména s ochrnutím nohy. Po psychické stránce zdravotními problémy netrpí. Podle posudku se totiž v oblasti duševních funkcí neprokázala žádná závažná porucha. Ani žalobce to netvrdil. V pořádku má také všechny smysly. Měl by proto objektivně zvládnout si sám léky připravit a dodržovat další opatření, která mu stanovili jeho lékaři (rehabilitace apod.).
30. Ve vztahu k další čtyřem základním životním potřebám, které žalobce podle svých tvrzení nezvládá, však krajský soud shledal rozpory mezi výsledky sociálního šetření a posudkovými závěry, které posudek posudkové komise ani rozhodnutí žalovaného dostatečně nevysvětluje.
31. Krajský soud nemohl především pominout nesoulad mezi posouzením posudkového lékaře OSSZ, který na rozdíl od posudkové komise žalobci uznal za nezvládanou také *tělesnou hygienu*. To odpovídalo i výsledkům sociálního šetření, podle kterého žalobce potřebuje pomoc při vcházení a vycházení z vany i při provádění celkové hygieny. Posudek naproti tomu pouze zkratkovitě konstatuje, že žalobce zvládá rozpoznat potřebu úkonu, dokáže se přemístit do koupelny, ovládat hygienické zařízení a umýt i osušit si celé tělo. Není z něj však vůbec zřejmé, proč posudková komise posoudila zvládání této potřeby opačně než posudkový lékař OSSZ. Posudek také nezohledňuje výsledek sociálního šetření a potíže,

kteřé udává žalobce. Ty přitom mohou osvědčovat, že žalobce v přijatelném standardu nezvládá použít hygienické zařízení a provádět celkovou hygienu.

32. Obdobné výhrady lze mít i ve vztahu k základním životním potřebám mobilita, stravování, oblékání a obouvání. Tyto potřeby žalobci neuznal ani posudkový lékař OSSZ. *Mobilitu* považuje vyhláška za zvládanou, pokud je posuzovaná osoba schopna zvládat také chůzi po schodech v rozsahu jednoho patra směrem nahoru i dolů. Zvládání této aktivity je však sporné. Žalobce opakovaně namítal, že chůzi po schodech nezvládá, resp. zvládá ji pouze s pomocí druhé osoby. Bydlí ve třetím patře bytového domu bez výtahu a nemůže chodit ven. V případě návštěvy lékaře nebo úřadu potřebuje odvoz. Podle posudku však žalobce chůzi po schodech zvládá a „není limitován interním stavem“. Tento závěr však posudková komise opět nijak nezduodňuje, nevyjadřuje se k rozporu se sociálním šetření a není zřejmé, na základě čeho k tomuto závěru došla. V úvodní části posudek odkazuje na podstoupenou rehabilitaci žalobce v dubnu 2019, kdy žalobce údajně měl zvládat tři patra. Spisová dokumentace úřadu práce obsahuje lékařskou zprávu rehabilitačního oddělení Nemocnice Znojmo ze dne 9. 4. 2019 o hospitalizaci žalobce na tomto oddělení v době od 2. 4. do 9. 4. 2019. Kromě diagnostického souhrnu, terapie a doporučení je však většina zprávy začerněná. To krajskému soudu znemožňuje ověřit přesnost posudkového tvrzení, že žalobce zvládá vyjít tři patra.
33. Ve vztahu ke *stravování* je spornou aktivitou schopnost žalobce přemístit nápoj a stravu na místo konzumace. A ve vztahu k *oblákání a obouvání* žalobce namítá, že potřebuje pomoc při oblékání a svlékání dolních částí oděvu. Nezvládání těchto úkonů potvrzuje i sociální šetření. V posudkovém zhodnocení však krajský soud opět nenalezl odpověď na to, z čeho posudková komise dovozuje, že žalobce konkrétně tyto úkony zvládá. U obou těchto aktivit je přitom zřejmé, že důvod, proč jejich zvládání činí žalobci obtíže, je ochrnutí nohy. Dalo by se tedy předpokládat, že nezvládání těchto aktivit může mít původ ve funkčním dopadu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce.
34. Posudek posudkové komise proto krajský soud nepovažuje za dostatečně jednoznačný a přesvědčivý. Žalobci lze dát za pravdu, že posudková komise a následně ani žalovaný totiž nevěnovali náležitou pozornost výsledkům sociálního šetření. V obecné rovině krajský soud souhlasí se žalovaným, že zpráva ze sociálního šetření tvoří pouze jeden z podkladů posudku. Zároveň nemusí vždy objektivně reflektovat, zda vyžadovaná pomoc, dohled či péče při zvládání určité základní životní potřeby má skutečně původ ve funkčním dopadu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu dotyčné osoby. Mezi výsledky sociálního šetření a výsledky posouzení zdravotního stavu posudkovým lékařem nebo posudkovou komisí proto mohou být rozdíly. Ovšem posudek, z něhož následně vychází i rozhodnutí žalovaného, by se na tyto rozdíly měl zaměřit a vysvětlit, proč oproti výsledku sociálního šetření neuznal některou potřebu za nezvládanou. V tomto případě se tak nestalo.
35. Tato vada o to závažnější, pokud se posudkové hodnocení zdravotního stavu odehrálo bez přítomnosti žalobce. Sociální pracovníce provádějící sociální šetření, ač nedisponují patřičnými medicínskými znalostmi, byly jediné, kdo žalobce skutečně viděl. Zákon o sociálních službách sice nevyžaduje, aby posudkový lékař posuzovanou osobu v každém případě osobně vyšetřil. Nicméně Nejvyšší správní soud setrvale judikuje, že „přímé osobní vyšetření posuzované osoby lékařem okresní správy sociálního zabezpečení a posudkovou

komisí by mělo být pravidlem“ (rozsudek ze dne 14. 9. 2011, č. j. 4 Ads 82/2011-44). Pokud výsledky sociálního šetření vyvolávají pochybnosti, zda žalobce zvládá i další než dvě uznané základní životní potřeby, bylo nanejvýš vhodné, aby jej posudkový lékař osobně vyšetřil a posoudil jeho stav. Nelze pominout, že zjištění vyplývající z lékařských nálezů (alespoň v té podobě, jak je posudková komise shrnula ve svém posudku) mnoho nevypovídají o tom, zda žalobce nezvládá oblékání či stravování.

36. Pokud žalovaný vycházel z posudku, který není jednoznačný a přesvědčivý, dopustil se vady. Nedostatečně zjistil skutkový stav. Jeho povinností proto bylo vyžádat si doplnění posudku.
37. Krajský soud netvrdí, že žalobce definitivně nezvládá životní potřeby, které žalovaný a posudková komise uznali za zvládané. Způsob, jakým žalovaný a posudková komise pojali své rozhodnutí a posudek, ovšem nenasvědčoval tomu, že by jejich závěry byly dostatečně podložené. Neplynou z nich jasné a přesvědčivé důvody, pro které žalobce nepovažují za závislého na péči jiné osoby.
38. Žalovaný a posudková komise proto budou muset přistoupit k novému posouzení věci a vytýkaných vad se v novém rozhodnutí, resp. posudku vyvarovat. Podle krajského soudu se to jen stěží může obejít bez přímého osobního vyšetření žalobce. Pokud k němu ani tentokrát posudková komise nepřistoupí, bude to nutné obzvláště pečlivě odůvodnit.
39. Dalšími žalobními námitkami – tvrzeným nezohledněním žalobcova vyjádření k podkladům rozhodnutí a nedodržením zákonné lhůty pro jeho vydání - se krajský soud pro nadbytečnost nezabýval.

VII. Závěr a náklady řízení

40. Skutkový stav, který vzal žalovaný za základ napadeného rozhodnutí, tedy vyžaduje zásadní doplnění. Pro tuto vadu krajský soud zrušil jeho rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. a vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). V dalším řízení žalovaného váže právní názor krajského soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
41. Žalobci vzniklo právo na náhradu nákladů řízení. Žádné ovšem neuplatnil. Proto mu krajský soud náhradu nákladů řízení nepřiznal. Žalovanému jako neúspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení nevzniklo (§ 60 odst. 1 s. ř. s.)

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. *Pokud kasační stížnost proti tomuto rozsudku nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele, Nejvyšší správní soud ji odmítne pro nepřijatelnost.* V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, pokud má stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 28. dubna 2021

Martin Kopa, v. r.
samosoudce